

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek bakalářské práce

Autor: Daniela Dvořáková

Studijní obor: Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Název práce (česky/anglicky): Srovnání filmové adaptace a knižní předlohy Michala Viewegha

Vedoucí práce: PaedDr. Ivo Harák, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Michal Čuřín, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	B
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	D
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	E
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	E
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	E

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření oponenta práce k antiplagiátorské kontrole:

Celková podobnost určená antiplagiátorským systémem je 6 %. Problematické jevy jsou popsány níže.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně:

Náměty pro obhajobu:

1. Na s. 12 parafrázujete text LEITCH, Thomas, 2007, Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of the Christ (Baltimore: Johns Hopkins University Press). Text představte co do struktury a obsahu a propojte poznatky v něm uvedené s poznatky získané Vaší prací.
2. V textu zmiňujete, že adaptace Účastníků zájezdu je kultovním filmem. Jaký je Váš názor na to, co dělá z adaptace "kultovní film"?
3. Jaký je Váš názor na tvrzení, že filmová adaptace nemůže být nikdy dokonalým obrazem knižní předlohy? Jaké aspekty knihy se podle Vás dají zfilmovat a jaké se dají jen těžko zachytit?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Bakalářská práce se zabývá filmovými adaptacemi knih Michala Viewegha s důrazem na adaptaci knihy *Účastníci zájezdu*. Práce se skládá z teoretické a praktické části.

V teoretické části se autorka věnuje definici adaptace, vztahu mezi filmem a knižní předlohou a historii filmové adaptace. Zmiňuje také všechny filmové adaptace Vieweghových knih včetně jejich recenzí a návštěvnosti v kinech.

Praktická část se soustředí na srovnání *Účastníků zájezdu* v třech podobách: kniha, filmový scénář a film. Autorka se zaměřuje na rozdíly v charakteristikách postav, prostředích a v dějových liniích. Nakonec shrnuje své osobní hodnocení změn a srovnává svůj názor s názorem Michala Viewegha.

V bakalářské práci není použita jednotná forma autorské řeči. Autorka střídá ich-formu a autorský plurál.

Na s. 12 autorka uvádí: „Adaptace jsou tedy brány jako intertexty, které jsou závislé na svých zdrojových textech. Thomas Leitch však udává, že vysvětlování si adaptací pouze takto znamená je ochuzovat, protože se jedná o jejich redukování na jedinou funkci, kopírování.“ Přičemž jako zdroj je v pozn. pod čarou č. 3 bez konkrétního uvedení strany parafráze: LEICHT, Thomas. *Thomas Leitch, Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of Christ*. Baltimore. Johns Hopkins University Press, 2007. (upozorňuji rovněž na chybně uvedené jméno autora). Tentýž zdroj je uveden v závěrečném seznamu zdrojů.

Uvedená pasáž se nápadně podobá pasáži z jinde citovaného textu P. Bubeníčka *Zásahy adaptace*, srov.: „Soustavněji a s větším odstupem se však problematice věnoval Thomas Leitch, který adaptaci postavil do širších rámců: „Přestože je jistě pravda, že adaptace jsou intertexty, které závisejí speciálním způsobem na svých zdrojových textech, promyšlet je výhradně v těchto pojmech je nevyhnutelně ochuzuje, neboť je redukuje na jedinou funkci kopírování [...] detailů zdrojového textu“ (Leitch 2007: 17).“

Z výše uvedeného i z toho důvodu, že Leitchův text již dále v textu bakalářské práce uveden není, mám důvodné podezření, že autorka zdrojový text nestudovala a pouze využila Bubeníčkův článek a sekundární citaci zatajila. Tuto záležitost navrhuji k obhajobě.

Bohužel stejná chyba se opakuje i dále. Zřejmě není autorce známo, že cituje-li ze zdroje v něm další obsaženou citaci, musí uvést zdroje oba. Takže na s. 12–13 cituje z článku Petra Mála *K pojmu konkretizace...*, následně uvádí (s. 13): „Kritikem tohoto pojetí je Felix Vodička. Ten konkretizaci obecně rozumí jako „odraz díla v podvědomí těch, pro něž je dílo estetickým objektem.““ Tuto pasáž označuje zdrojem v pozn. pod čarou č. 5: VODIČKA, Felix. *Struktura vývoje*. Praha: Odeon. 1969. Strana 199. (Ponechávám stranou, že Vodička pochopitelně nemyslel „podvědomí“, ale povědomí.)

Pro srov. Málek ve svém článku (s. 5) uvádí: „Strukturalistickou kritiku Ingardenova pojetí konkretizace provedl Felix Vodička, který samotný pojem převzal, ale používá jej v poněkud odlišném významu; rozumí konkretizaci obecně „odraz díla v povědomí těch, pro něž je dílo estetickým objektem“.

Text obsahuje velké množství domněnek autorky, které ale nejsou nijakým způsobem podloženy např.: „Domníváme se, že přestože název filmu napovídá tomu, že je pro mužské pohlaví, může zaujmout i ženy.“ (s. 16); „Tento film nezaujme široké spektrum věkových kategorií. Mladší generace tuto tematiku neocení.“ (s. 16); „Ve filmu jsou zobrazeni andělé neobvyklým způsobem, což může přilákat pozornost některých diváků.“ (s. 17); „Kniha byla ve své době hojně čtená, avšak literární kritika k ní tak nakloněna nebyla.“ (s. 23, chybí podložení míry čtenářské konzumpce); „Myslím si, že

mohu mluvit za většinu čtenářů, když řeknu, že je dosti složité přejít z knihy na film, nebo obráceně." (s. 27).

Další příklad nedostatečného osvojení základů tvorby odborného textu lze nalézt na s. 23, kde se autorka po přehledu recenzí na Vieweghův titul pouští do tvorby recenze vlastní (či spíše jakéhosi neumělého pokusu o ni): „Dovolím si přidat svou recenzi na tuto knihu. Jazyk knihy byl jednoduchý, kniha se četla s lehkostí. V některých postavách si lze představit někoho z našeho okolí, což dle mého názoru dělá knihu poutavější. ...“

Text obsahuje velké množství pravopisných, gramatických aj. chyb, překlepů, nejasných, chybných nebo nevhodných vyjádření. Níže uvádím jen jejich výběr:

„...se zabývá filmovými adaptacemi na knižní předlohy...“ (s. 11)

„Lehký prázdninový román českého autora Michala Viewegha je jeho notoricky známým dílem.“ (s. 11)

„..., které se také těší nemalé popularitě.“ (s. 11)

„Před začátkem praktické části, rozebírám více do hloubky...“ (s. 11)

„Zde již vypichuji jen pár největších změn, které...“ (s. 11)

„Zmiňuji zde klady a zápory filmu, dle mého názoru.“ (s. 11)

„Jediná společná charakteristika, kterou mají oba činitelé tohoto vztahu je schopnost vyprávět příběh.“ (s. 13)

„Na to, jak to bylo podrobně na odborném poli se povídáme skrze studii...“ (s. 13)

„Václavu Šaškovi jeho počin ve směs chválí akorát...“ (s. 15)

„Filmem, který je zcela odlišný o ostatních adaptací na autorovy knihy je Případ nevěrné Kláry.“ (s. 17)

„Pro porovnání jsme zvolila procentuální ohodnocení...“ (s. 18)

„V celkovém porovnání je vidět, že co člověk to názor.“ (s. 20)

„...na dvou nejhorších filmech se shodli všechny tři zdroje.“ (s. 20)

„Velmi podobný úspěch pak měli oba Romány (Román pro muže, Román pro ženy) a Nestyda.“ (s. 21)

„Vyskytují je zde kapitoly o tom, ...“ (s. 22)

„Hlavním hrdinou je známý spisovatel, který jeden na zájezd do Itálie...“ (s. 22)

„Ve výčtu knih, které autor napsal a já je přečetla bych knihu zasadila k těm oblíbenějším z mého pohledu.“ (s. 24)

„Zde se Eva Holubová dočkala a na festivalu ji ocenili za nejlepší ženský herecký výkon.“ (s. 26)

„Silva Ficová...“ (s. 27)

„Hypotéza je tedy taková, že všechny rozdíly ve filmovém scénáři, potažmo filmu, byly zavedeny naschvál, ...“ (s. 28)

„Nejvýraznější změnou charakteristiky se týká hlavního hrdiny Maxe.“ (s. 29)

Datum a podpis oponenta práce:

19. května 2024

Mgr. Michal Čuřín, Ph.D.